

Implementační karta Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

pro období 2021–2023

„Podpora předškolního vzdělávání“

Cíl opatření	
Hlavním cílem opatření je neustále zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání a zapojovat do něj čím dál více dětí. Cestou ke zvýšení kvality bude proměna obsahu vzdělávání s důrazem na klíčové kompetence, podpora pedagogů a individualizovaná práce s dětmi.	
Soubor opatření a klíčových aktivit	
Opatření č. 1	Zvýšení účasti dětí v předškolním vzdělávání
Klíčová aktivita 1.1	Analýza příčin a návrh opatření
Klíčová aktivita 1.2	Mezirezortní spolupráce na podporu komunikace se zákonnými zástupci
Klíčová aktivita 1.3	Zajištění potřebných kapacit
Opatření č. 2	Úprava RVP PV a zvýšení kvality předškolního vzdělávání
Klíčová aktivita 2.1	Úprava RVP PV
Klíčová aktivita 2.2	Podpora implementace RVP PV
Klíčová aktivita 2.3	Podpora pedagogické diagnostiky
Opatření č. 3	Podpora pedagogů a vedení školy
Klíčová aktivita 3.1	Zvýšení kvality přípravného vzdělávání
Klíčová aktivita 3.2	Posilování řídicích kompetencí vedoucích pracovníků
Klíčová aktivita 3.3	Podpora dalšího vzdělávání
Opatření č. 4	Podpora vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem
Klíčová aktivita 4.1	Zajištění systémového financování
Klíčová aktivita 4.2	Cílená nabídka dalšího vzdělávání
Klíčová aktivita 4.3	Stanovení potřebné jazykové úrovně dítěte
Opatření č. 5	Parametrizace financování a nákladovosti MŠ
Klíčová aktivita 5.1	Finanční náklady na snižování počtu dětí na učitele
Klíčová aktivita 5.2	Racionalizace finančních toků

Cíl opatření	
Hlavním cílem opatření je neustále zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání a zapojovat do něj čím dál více dětí. Cestou ke zvýšení kvality bude proměna obsahu vzdělávání s důrazem na klíčové kompetence, podpora pedagogů a individualizovaná práce s dětmi.	
Zdůvodnění potřeby	
<p>Zvýšit účast na předškolním vzdělávání dětí všech věkových skupin, které jsou cílovou skupinou předškolního vzdělávání podle školského zákona. Zvýšení účasti dětí na předškolním vzdělávání již od tří let věku souvisí s maximálním využitím jejich potenciálu a má výrazný dopad na pozdější úspěšnost ve vzdělávání (snížení rizika OŠD). Jedná se také o prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání i získání potřebných kompetencí pro profesní, osobní a občanský život. Specifické zaměření je potřeba na povinné předškolní vzdělávání, kterého se neúčastní všechny děti, zejména ty ze skupin ohrožených budoucím školním neúspěchem.</p> <p>Upravit obsah RVP PV a aktualizovat obsah vzdělávání ve školách. Obsahové zaměření může zohlednit podporu osvojování klíčových kompetencí, podporovat fyzické aktivity a zdatnost dětí, iniciativu, samostatnost, řešení problémů, tvořivost, spolupráci v týmu, nebo využití technologií přiměřeně věku. Ve vazbě na inovovaný RVP PV bude vhodné zajistit, aby vybavení škol didaktickým materiálem bylo využíváno efektivně pro individualizovanou vzdělávací nabídku. A to i s ohledem na děti ohrožené sociálním vyloučením. Pedagogické zaměření na tyto děti může významně napomoci jejich úspěchu při přechodu do základního vzdělávání a ve vzdělávání vůbec.</p> <p>Sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky jednotlivých dětí je potřeba více systematicky. Sledovat a podporovat pokroky dětí je také potřeba v partnerské spolupráci se zákonnými zástupci. Žádoucí je důsledně zohledňovat individuální potřeby a odlišnosti jednotlivých dětí v průběhu vzdělání. Pro rozvoj dětí je velmi užitečná průběžná formativní zpětná vazba k jejich činnostem a k jejich výsledkům vzdělávání. Vhodné je už v předškolním vzdělávání podporovat sebehodnocení dětí. Vhodné bude podporovat pedagogy mateřských škol pro využívání aktivizujících vzdělávacích metod.</p> <p>Zaměřit se na přetrvávající vysoký počet dětí s odkladem školní docházky, a to podporou dětí ve všech MŠ – včasnou a komplexní. Grafomotorické a komunikační dovednosti dětí je potřeba podporovat systematicky a s ohledem na individuální potřeby dětí.</p> <p>Podporovat kvalitu pedagogického vedení škol, a to konkrétním zaměřením profesního rozvoje na dovednosti samotného řízení kvality vzdělávání, poskytování zpětné vazby učitelům ke kvalitě jejich práce a v jejich následném odborném vedení. Umožnit všem školám realizovat efektivní autoevaluaci zaměřenou na hodnocení vzdělávacího procesu a také metodickou podporu začínajících pedagogů i pedagogům s delší praxí ze strany vedení škol.</p> <p>Podporovat vzdělávání rostoucího počtu dětí s odlišným mateřským jazykem v MŠ. Počet dětí-cizinců v mateřských školách se zvýšil v letech 2014-2019 z 7 214 na 11 942, tedy o cca 65 % za pět let. Pro vzdělávání dětí-cizinců v českém jazyce je potřebná podpora kmenových učitelů ve třídách MŠ. Potřeba jazykové podpory se týká všech dětí-cizinců v MŠ.</p>	
Soubor opatření a klíčových aktivit	
Opatření č. 1	Zvýšení účasti dětí v předškolním vzdělávání
Cílem opatření je zvýšit podíl dětí, které se účastní předškolního vzdělávání prostřednictvím uceleného souboru aktivit a také posílením jeho atraktivity. Důležité je motivovat zákonné zástupce, kteří dlouhodobě své děti do předškolního vzdělávání nezačleňují, a posilovat spolupráci mezi rodinou a školou. Zřizovatele budeme podporovat při naplňování zákonné povinnosti zajistit potřebné kapacity mateřských škol.	
Klíčová aktivita 1.1	Analýza příčin a návrh opatření
Prostřednictvím výzkumu TAČR analyzujeme skutečné příčiny toho, proč děti do předškolního vzdělávání nenastoupily, a podle zjištění navrhujeme cílená opatření založená na datech. (Koordinovaný postup – TAČR, výzkum Ústavu pro výzkum rozvoje vzdělávání pro MŠMT, Úřad	

vlády, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zdravotnictví, Agentura pro sociální začleňování a další).	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Vstupní analýza implementace povinného předškolního vzdělávání Návrh opatření
Klíčová aktivita 1.2	Mezirezortní spolupráce na podporu komunikace se zákonnými zástupci
<p>Spolupráci se zákonnými zástupci dětí budeme prohlubovat ve spolupráci s dalšími aktéry. Mezi hlavní nástroje bude patřit zejména činnost školních asistentů, sociálních pracovníků a mediátorů pro komunikaci. Využijeme zkušeností aktérů úspěšných v zapojování rodin a dětí ohrožených sociálním vyloučením do vzdělávání, aby se prostřednictvím integrovaného přístupu zvyšoval podíl dětí navštěvujících mateřské školy.</p> <p>Směrem k veřejnosti budeme prezentovat a posilovat vzdělávací a socializační roli mateřských škol a důležitost zapojení dítěte do předškolního vzdělávání s ohledem na rozvoj základů jeho kompetencí pro pozdější úspěšný občanský, profesní i osobní život.</p>	
Období realizace:	2020-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Metodika komunikace se zákonnými zástupci dětí ohrožených školním neúspěchem včetně příkladů dobré praxe Publikace odborných materiálů
Klíčová aktivita 1.3	Zajištění potřebných kapacit
<p>Podporovat zřizovatele při naplnění zákonné povinnosti zajistit potřebné kapacity předškolního vzdělávání zejména prostřednictvím správného nastavení kritérií a podmínek dotačních programů IROP+.</p>	
Období realizace:	2023
Financování:	ERDF
Výstupy:	Nastavení výzev programu IROP+
Opatření č. 2	Úprava RVP PV a zvýšení kvality předškolního vzdělávání
<p>Cílem opatření je upravit RVP PV v souladu s požadavky předškolního vzdělávání ve Strategii 2030+ a podpořit metodicky MŠ při tvorbě ŠVP PV. Je potřeba posílit zpětnovazební funkce školy při sledování a hodnocení efektivity vzdělávacího procesu a vzdělávacích výsledků. Budou konkretizovány postupy vedení a využívání pedagogické diagnostiky k individualizaci vzdělávání, což bude mít dopad i na snížení podílů odkladů školní docházky. Důraz bude kladen na spolupráci se zákonnými zástupci v oblasti vzdělávání a výchovy dětí.</p>	
Klíčová aktivita 2.1	Úprava RVP PV
<p>Provedeme úpravu RVP PV v souladu s požadavky na předškolní vzdělávání ve Strategii 2030+ a v návaznosti na současné změny ve společnosti a potřeby dětí. Upravený RVP PV bude klást důraz na osvojení úrovně jednotlivých klíčových kompetencí dosažitelné pro konkrétní dítě a na rovnováhu mezi sociálně-emocionálním a kognitivním rozvojem. RVP PV budeme aktualizovat zejména v těchto oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cíle a obsahy vzdělávání, 	

<ul style="list-style-type: none"> • sledování pokroku každého jednotlivého dítěte a realizace individualizovaných vzdělávacích strategií, • přechod dítěte z MŠ do ZŠ, • posílení odborné role MŠ a spolupráce se zákonnými zástupci dětí, • posílení autoevaluačních aktivit školy. 	
Období realizace:	2020-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	upravený RVP PV
Klíčová aktivita 2.2	Podpora implementace RVP PV
<p>Připravíme a mateřským školám poskytneme komplexní metodickou podporu v oblasti tvorby a aktualizace ŠVP. Mezi hlavní nástroje bude patřit nabídka vzdělávacích seminářů, aplikace InspIS ŠVP a možnost využít modelové ŠVP pro předškolní vzdělávání.</p> <p>K aktualizovanému RVP PV budou vytvořeny metodické materiály pro pedagogy. Zohledněny budou hlavní zásady osobnostního rozvoje dětí dle výstupů RVP PV.</p> <p>Posílíme zpětnovazební funkce školy při sledování a hodnocení efektivity vzdělávacího procesu a vzdělávacích výsledků. Povedeme školy k propojování externího a vlastního hodnocení, které vychází z modelu Kvalitní školy ČŠI. Vlastního hodnocení školy musí probíhat systematicky, ve spolupráci s rodiči a se zaměřením na formativní zpětnou vazbu, která je nezbytná pro zvyšování kvality vzdělávacího procesu. Budeme identifikovat a sdílet příklady inspirativní praxe.</p>	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – bez zvýšeného nároku; ESF+
Výstupy:	Modelové ŠVP Soubory metodických materiálů k RVP PV Metodika vyhodnocování ŠVP – dosahování cílů vzdělávání
Klíčová aktivita 2.3	Podpora pedagogické diagnostiky
<p>V metodických materiálech pro pedagogy ukotvíme a popíšeme využívání pedagogické diagnostiky k individualizaci vzdělávání a postupy jejího systematického vyhodnocování.</p> <p>Kvalitně prováděná pedagogická diagnostika povede k přijímání včasných preventivních opatření, a tím i ke snižování vysokého podílu dětí s odkladem školní docházky. Případnou celkovou či sociální nezralost dětí je třeba řešit včas, v průběhu celé předškolní docházky ji kompenzovat adekvátními opatřeními a spolupracovat se zákonnými zástupci. Bude vyhodnocována účinnost realizovaných opatření a v případě potřeby bude navázána spolupráce i s příslušnými odborníky (SPC, PPP, OSPOD apod.). V rámci jednotného metodického řízení ŠPZ stanovíme jednoznačná pravidla a diagnostické postupy při posuzování OŠD.</p>	
Období realizace:	2020-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Soubor metodických materiálů Diagnostický standard Příklady dobré praxe Cílené DVPP
Opatření č. 3	Podpora pedagogů a vedení školy
<p>Opatření se zaměřuje na zvýšení kvality předškolního vzdělávání prostřednictvím podpory pedagogů. Je nutné analyzovat obsah a způsob vzdělávání učitelů a ředitelů MŠ a podpořit možnost zvýšení požadavku na jejich odbornou kvalifikaci. Modernizujeme obsah počátečního vzdělávání v souladu se současnými potřebami společného vzdělávání, vzdělávání dětí s OMJ, vzdělávání dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Podpoříme profesní kompetence</p>	

předškolních pedagogů v dalším vzdělávání a posílíme řídicí kompetence vedoucích pracovníků MŠ.	
Klíčová aktivita 3.1	Zvýšení kvality přípravného vzdělávání
Analyzovat úroveň kvality poskytovaného středního vzdělávání v oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika vzhledem k potřebám praxe a na základě zjištění připravit možnost úpravy obsahu i způsobu výuky předškolní pedagogiky na úrovni středoškolského vzdělávání. Redefinovat profil absolventa, který získá odbornou kvalifikaci učitele MŠ, s ohledem na specifika předškolního vzdělávání a metodické vedení SŠ poskytujících obor vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika.	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Analýza, profil absolventa, návrh na úpravu RVP oboru vzdělávání předškolní a mimoškolní pedagogika
Klíčová aktivita 3.2	Posilování řídicích kompetencí vedoucích pracovníků
Vyčlenit a akreditovat funkční studium pouze pro ředitele a vedoucí pracovníky MŠ směrem k potřebám a zvláštnostem předškolního vzdělávání. Nastavit komplexní systém DVPP pro ředitele zohledňující požadavky na předškolní vzdělávání a řízení pedagogického procesu. Analýza záměru zvýšení požadavku na odbornou kvalifikaci ředitelů MŠ s ohledem na aktuální situaci na této pracovní pozici, a to na úrovni bakalářských a magisterských studijních programů. Posilovat řídicí kompetence vedoucích pracovníků MŠ prostřednictvím DVPP, poskytovat metodickou podporu ředitelům MŠ v oblasti pedagogického vedení školy i řízení organizace.	
Období realizace:	2021-2022
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Revidovaný a akreditovaný obsah funkčního studia Analýza nároků na odbornou kvalifikaci ředitelů MŠ Metodika plánování profesního rozvoje učitelů Aktualizace DVPP pro vedoucí pracovníky
Klíčová aktivita 3.3	Podpora dalšího vzdělávání
Podpoříme realizaci společných vzdělávacích programů přímo v mateřských školách pro všechny zaměstnance, pedagogické i nepedagogické pracovníky, aby byl rozvíjen společný zájem o neustálé zvyšování kvality na úrovni jednotlivé mateřské školy. V oblasti DVPP bude podporována široká nabídka vzdělávání, aby umožnila individuální profesní rozvoj na úrovni konkrétního pedagoga i naplňování vize a strategického rozvoje jednotlivých mateřských škol dle jejich specifické situace.	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Aktualizovaná nabídka DVPP
Opatření č. 4	Podpora vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem
Mateřským školám vzdělávajícím děti s odlišným mateřským jazykem budeme poskytovat systematickou finanční i metodickou pomoc cílenou na zvýšení kvality vzdělávání těchto dětí.	
Klíčová aktivita 4.1	Zajištění systémového financování
Nastavíme systémové financování mateřských škol, které vzdělávají děti s OMJ	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	50.000.000,- Kč/rok po novele zákona 561/2004
Výstupy:	Novela zákona 561/2004 a vyhlášky č. 14/2005
Klíčová aktivita 4.2	Cílená nabídka dalšího vzdělávání

Pro předškolní pedagogy budeme realizovat vzdělávací programy zaměřené na rozvoj jazykových a komunikačních dovedností dětí s OMJ a na metodiku didaktiky práce s podpůrnými opatřeními v MŠ atd.	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Programy DVPP
Klíčová aktivita 4.3	Stanovení potřebné jazykové úrovně dítěte
V metodice rozvoje jazykových dovedností stanovíme potřebnou jazykovou úroveň, kterou by mělo dítě s odlišným mateřským jazykem dosáhnout při přechodu z MŠ do ZŠ, aby bylo připraveno úspěšně pokračovat ve vzdělávání na základní škole.	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Metodika rozvoje jazykových kompetencí dětí
Opatření č. 5	Parametrizace financování a nákladovosti MŠ
Cílem opatření je nastavit financování mateřských škol tak, aby podporovalo další snižování počtu dětí na učitele a zároveň nezatežovalo nadbytečnou administrativou ani vedení škol, ani zákonné zástupce.	
Klíčová aktivita 5.1	Finanční náklady na snižování počtu dětí na učitele
Posílíme systémové financování, které umožní další snižování počtu dětí na učitele zejména prostřednictvím navyšování překryvu přímé pedagogické činnosti při řízených vzdělávacích činnostech.	
Období realizace:	2020-2023
Financování:	SR - 1,8 mld. Kč ročně
Výstupy:	Snížení průměrného počtu dětí na učitele
Klíčová aktivita 5.2	Racionalizace finančních toků
Komplexně analyzujeme ekonomické nastavení provozu MŠ z hlediska racionalizace finančních toků s cílem možného snížení nadbytečných administrativních postupů.	
Období realizace:	2021
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Analýza aktuálního stavu a soubor navrhovaných opatření